

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 27.06.2017 № 63-рк/к

ФОП ЛАВРИНЕНКО АНДРІЙ
МИКОЛАЙОВИЧ

*61174, м. Харків,
вул. Архітекторів, 32 кв. 89*

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків послуг з паркування транспортних засобів у місті Харкові на виконання доручень Антимонопольного комітету України від 02.12.2016 № 13-03/444, від 30.06.2016 № 13-02/257, від 19.02.2016 № 13-01/62 встановлено наступне.

Одним з учасників цих ринків є ФІЗИЧНА ОСОБА - ПІДПРИЄМЕЦЬ ЛАВРИНЕНКО АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (надалі – ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М.).

ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. зареєстрований Харківською районною державною адміністрацією Харківської області 28.04.2015 за № 2 480 000 0000 172870. Реєстраційний номер облікової картки платника податків – 3108408315, місце проживання: 61174, м. Харків, вул. Архітекторів, 32, кв. 89. Основним видом діяльності ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. є надання інших індивідуальних послуг, н.в.і.у. (код за КВЕД 96.09).

У розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М., здійснюючи діяльність з паркування транспортних засобів, є суб'єктом господарювання.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), встановлено наступне.

Об'єктами дослідження щодо становища ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. на ринку послуг паркування транспортних засобів є:

- послуги з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування в межах пішохідної доступності до об'єктів інфраструктури Центрального парку культури і відпочинку ім. М. Горького (надалі – ЦПКіВ ім. М. Горького).

- ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. – надавач цих послуг.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є власники та користувачі транспортних засобів, які мають на меті здійснити паркування транспортного засобу поблизу ЦПКіВ ім. М. Горького.

Діяльність з паркування регулюється, зокрема, Правилами паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі - Правила) та Правилами паркування транспортних засобів у місті Харкові, затверджених рішенням 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 588/11 (надалі – Місцеві правила).

Відповідно до абзацу десятого пункту 4 Правил та абзацу шостого пункту 1.5 Місцевих правил паркуванням є розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування.

Згідно з абзацом дев'ятим пункту 1.5 Місцевих правил послугами з паркування транспортних засобів є діяльність оператора з надання користувачам місць для паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування, а також з утримання в належному стані майданчиків для платного паркування з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків для платного паркування відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху.

Абзацом восьмим пункту 4 Правил встановлено, що оператором є суб'єкт господарювання, який здійснює обладнання і утримання майданчика для паркування.

Зазначений майданчик знаходиться в місці масового скупчення людей, а саме в межах пішохідної доступності до ЦПКіВ ім. М. Горького

Згідно з частиною першою статті 52² Закону України "Про дорожній рух" встановлено, що під час розміщення транспортних засобів на майданчику для платного паркування особи, які розміщують транспортні засоби на майданчику для паркування, сплачують вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування за кожну годину паркування згідно з тарифом, встановленим органом місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

У розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі послуги.

Таким чином, товаром є послуга з паркування транспортних засобів.

Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Послуга з паркування транспортних засобів не може розглядатися як взаємозаміна із послугою з тимчасового зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках з огляду на наступне.

Діяльність зі зберігання транспортних засобів на автомобільних стоянках регулюється Правилами зберігання транспортних засобів на автостоянках, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 115. Суб'єкти господарювання, які надають послуг зі зберігання транспортних засобів, несуть відповідальність за збереження та охорону транспортного засобу в належному стані під час його знаходження на автостоянці та повинні мати обладнання, визначене пунктом 6 цієї постанови.

Втім, пунктом 25 Правил встановлено, що оператор майданчику з паркування не несе відповідальності за збереження транспортних засобів, розміщених на майданчиках для паркування.

Таким чином, послуга з паркування транспортних засобів є товаром, що не має замінників, а тому товарними межами ринку є послуги з паркування транспортних засобів.

Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Державними будівельними нормами "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень" ДБН 360-92, затвердженими наказом державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 17.04.1992 № 44, встановлена величина максимально допустимих радіусів обслуговування для об'єктів інфраструктури - 500 м.

Отже, споживачам в межах пішохідної доступності до ЦПКіВ ім. М. Горького є недоцільним отримання послуг з паркування транспортних засобів за межами 500 метрової відстані від ЦПКіВ ім. М. Горького.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до ЦПКіВ ім. М. Горького.

Вартість послуг з паркування транспортних засобів відповідно до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.01.2012 № 26 "Про встановлення граничних тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного користування" становить 2 гривні за 1 годину.

Втім, ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. стягує оплату за послуги з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування в межах пішохідної доступності до ЦПКіВ ім. М. Горького у розмірі 5 гривень за годину.

Абзацом третім пункту 4 Правил вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування – економічно обґрунтовані витрати оператора, пов'язані з утриманням таких майданчиків.

Порядок формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (надалі – Порядок формування тарифів). У пункті 6 Порядку формування тарифів зазначено, що вартість послуг з користування майданчиками для паркування визначається з розміру повної планової собівартості послуг, планового прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).

Дії ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. щодо застосування економічно необґрунтованої завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів в межах пішохідної доступності до ЦПКіВ ім. М. Горького.

Відсутність конкуренції на цьому ринку надає можливість ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М. вчиняти експлуатуючі дії відносно споживачів послуг з паркування транспортних засобів в зазначених межах.

За таких умов споживачі послуг з паркування транспортних засобів потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції не функціонує і не може захистити їх належним чином.

Отже, дії ФОП ЛАВРИНЕНКО А.М., які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої завищеної вартості послуг з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування, розташованому в межах пішохідної доступності до об'єктів інфраструктури ЦПКіВ ім. М. Горького, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статей 1, 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального

відділення Антимонопольного комітету України надає ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ ЛАВРИНЕНКУ АНДРІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії, які полягають у застосуванні економічно необґрунтованої вартості послуг з паркування транспортних засобів на спеціально обладнаному майданчику для паркування, розташованому в межах пішохідної доступності до об'єктів інфраструктури ЦПКіВ ім. М. Горького, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме дії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з паркування транспортних засобів, а також усунути причини цього порушення та умови, що їм сприяють.

2. Про виконання рекомендацій ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ – ПІДПРИЄМЦЮ ЛАВРИНЕНКУ АНДРІЮ МИКОЛАЙОВИЧУ повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **в 1-місячний** строк з дня їх отримання.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Н.В. Фастова